

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: **S. B.**

Cím: **A lakáskérdés**

Forrás: **Népszava**

Bp.

(Hely)

1919. XI. 4

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy **333.32**

Hely

Idő **"1919"**

Személy

Helyszám

333.32 1919

A lakáskérdés.

I.

A budapesti bérháztulajdonosok elégedetlenek: mialatt minden szükségleti cikk ára 300—3000 százalékkal emelkedett, a lakásárát mindössze alig 20—30 százalékkal lehetett emelni, mert kormányrendeletek ezen az egy téren utjába álltak a szabad árdrágításnak.

A háztulajdonosok panaszkodásának nincs meg az a látszatos jogosultsága, amire a többi szükségleti cikkek uzsorásai támaszkodnak és ami röviden abba foglalható össze, hogy *drágább lett a termelés*. A háboru alatt nem termeltek bérházakat (még csak számottevő javítások sem történtek); a most meglévő házak mind a háboru előtt épültek, a legtöbb 10—20—40 évvel a háboru előtt, amikor a termelési költség még nagyon csekély volt. A háboru előtt való években pedig alaposan működött a házbérszéf, úgy hogy olyan lakás, amelynek husz év előtt 500 korona volt a bére, most — noha azóta se szebb, se jobb nem lett — 1200 koronába kerül.

Van azonban a háztulajdonosoknak alaposnak látszó panaszuk is: az a házbér, amit most kapnak, csak *névéleges* pénz, amelynek vásárlóereje egészen minimális; ők tehát a mostani bérjövödelmükből nem élhetnek meg úgy, mint a háboru előtt. Ezt az álláspontjukat még azzal is támogatják, hogy a bér-

házak egy része nem milliomos nagytökések, hanem özvegyek, árvák meg munkából ki-dőlt rokkantak és aggok tulajdonában van, akik házuk jövedelméből a háboru előtt tisztességesen megélhettek, most azonban kénytelenek keservesen nélkülözni.

Ez igaz. Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy a házbér tiszta hozadéka *munka nélküli jövedelem* és oly időben, amikor *a munkájuk jövedelméből élők* is kénytelenek a legborzalmasabb nyomorúságban tengődni: *a munka nélküli jövedelmek haszonélvezőinek is bele kell törődniök életszínvonaluk kisebb-nagyobb mértékű leszállításába*. Annál inkább, mert az ő életszínvonaluk javítása vagy pláne a megszokott életszínvonaluk azonnal való helyreállítása csak *a dolgozók és a kénytelenségből munkanélküliek még súlyosabb megnyomoritása árán* volna lehetséges. Az aggóktól, özvegyektől és árváktól, akik egy-egy *kiseb* bérháznak nem tulságos bő jövedelméből élnek — és most sok esetben a megszokottnál sokkal rosszabbul élnek — részvétünket nem tagadhatjuk meg; de gondoljanak azokra a (náluknál sokkal nagyobb számú) rokkantakra, özvegyekre és árvákra, akiknek nincsen bérházuk, akiknek semmijük sincsen, akik semmiféle munka nélküli jövedelmet nem élveznek (vagy legföljebb az állami alamizsnát kapják) és akik vagy *már* vagy *még* nem tudnak dolgozni, vagy pedig — *ha* tudnak dolgozni és *ha* van munkájuk — nehéz robotolásuk mellett is éheznek, rongyoskodnak, fagyos-

kodnak. Gondoljanak arra, hogy *ezeknek a nyomorúságát is a háboru okozta; az a háboru, amelyben ezeknek nem volt megvédeni valójuk, amelynek során azonban igenis védeni kellett a megerősített Budapestnek ellenséges ostromtól fenyegetett bérházait is*. Gondoljanak arra, hány koldus-szegény rokkant van, aki ebben a háboruban vesztette el épségét, hány özvegy és árva van, aki ebben a háboruban vesztette el kenyérkeresőjét és akik nem panaszkodhatnak amiatt, hogy tulságos kevés jövedelmet hajt a házuk, hanem azért töltenek keservesnyugtalan éjszakákat, mert nem tudják, honnan teremtsék elő a házbért. *Ezeknek és a többi dolgozó, de munkájuk mellett nyomorúságban vergődő embereknek kellene megfizetniök a fölemelt házbért*. És gondoljanak még egyre: a dolgozók meg a rokkantak, özvegyek és árvák nyomorúsága meg fog maradni sokáig, nagyon sokáig, mert ki sem számítható idő kell ahhoz, hogy ez az ország és ez a város kiheverje iszonyu sebeit. De rossz valutánkat rövidesen helyre fogjuk állítani, bármilyen áron is; és akkor az a munka nélküli jövedelem, ami a háztulajdonosok zsebébe folyik, megint visszanyeri régi vásárló erejét egészen vagy legalább nagyrésztben. Egy-két esztendőbe telik ez legföljebb.

Igy hát szó se legyen — nem is lehet — most házbéremelésről, lakásdrágításról.

Ellenben igenis beszélni kell a türethetetlen lakásnyomorúság enyhítéséről, sőt — a további jövőre gondolva — megszüntetéséről.

S. B.